

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa B. H.
przeciwko V. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej – E. Spółki Akcyjnej w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 23 grudnia 2014 r., sygn. akt I ACa 566/12,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej i interwenienta ubocznego kwoty po 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych na rzecz każdego z nich tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel

wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Zagadnienie ma cechować się istotnością, czyli być doniosłe z uwagi na rangę zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczenie wykraczające poza potrzeby rozstrzygnięcia sprawy, w której wniesiono skargę. Nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, niepubl.).

Skarżący powołał się na istnienie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do rozumienia pojęcia „zasądzenie odpowiedniej sumy” zawartego w treści art. 322 k.p.c., jak również określenia „wszystkich okoliczności sprawy” w kontekście ujęcia w nich związku przyczynowego.

Zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącego nie spełnia określonych w judykaturze Sądu Najwyższego wymogów. Skarżący nie wykazał możliwości zaistnienia rozbieżnych ocen przedstawionego przez siebie problemu, ani nie przeprowadził żadnego pogłębionego wywodu prawnego dla wykazania, że jego wątpliwości stanowią istotne zagadnienie prawne wymagające zaangażowania Sądu Najwyższego. We wniosku brak jest odniesienia do orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny w kwestiach objętych zagadnieniem prawnym. Argumentacja skarżącego jest jednostronna i ogranicza się do przedstawienia własnego poglądu prawnego w opozycji do stanowiska Sądu drugiej instancji, stanowiąc w istocie krytykę stanowiska tego Sądu, co do zastosowania art. 322 k.p.c., w okolicznościach konkretnej sprawy. W takim ujęciu wskazane przez skarżącego zagadnienie prawne, nie ma charakteru abstrakcyjnego, syntetycznego i uniwersalnego, lecz jest osadzone w okolicznościach konkretnej sprawy i stanowi pytanie w tej właśnie sprawie.

Ponadto, przesłanki stosowania art. 322 k.p.c. i zasady ustalania odpowiedniej sumy w rozumieniu tego przepisu wynikają z utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, nie zachodzi, zatem potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym przedmiocie (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 sierpnia 2015 r., III PK 152/14, niepubl.; z dnia 17 lutego 2009 r., I PK 160/08, OSNP 2010, nr 17-18, poz. 213; z dnia 18 marca 2015 r., III KK 442/14, Prokuratura i Prawo – wkładka 2015, nr 6, s. 17; z dnia 9 stycznia 2014 r., V CSK 379/13, niepubl.; z dnia 19 grudnia 2013 r., II CSK 179/13, OSNC-ZD nr B/2015, poz. 22, z dnia 14 lutego 2007 r., II CSK 423/06, niepubl., z dnia 30 maja 2000 r., IV CKN 919/00, niepubl., z dnia 9 listopada 2011 r., II CNP 23/11, niepubl., z dnia 20 października 1999 r., III CKN 381/98, niepubl., z dnia 14 lipca 2004 r., IV CK 573/03, niepubl., z dnia 21 listopada 2008 r., V CSK 207/08, niepubl., z dnia 2 czerwca 2010 r., III CSK 245/09, niepubl., z dnia 17 listopada 2010 r., I CSK 671/09, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2012 r., II PK 72/12, niepubl.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy,

sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skonfrontowanie rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w wyżej wskazanym rozumieniu. Skarżący odniósł w istocie tą przyczynę kasacyjną do zarzutów naruszenia prawa materialnego i procesowego ujętych w ramach podstaw skargi kasacyjnej, ale w przedstawionym uzasadnieniu wniosku brak jest takich argumentów, które wskazywałyby na rażące naruszenie prawa w ustalonym przez sąd drugiej instancji i wiążącym Sąd Najwyższy stanie faktycznym. Z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wynika, iż skarżący oczekuje w istocie od Sądu Najwyższego oceny podstaw skargi w ramach instytucji „przedsądu” i kwestionuje podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, co jest w postępowaniu kasacyjnym niedopuszczalne (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c). Ponadto zarzuty, z którymi skarżący wiąże oczywistą zasadność skargi, czyni jednocześnie częściowo przedmiotem zagadnienia prawnego. Tymczasem, nie jest możliwe jednoczesne wykazywanie, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne dotyczące wykładni określonych przepisów prawa i że skarga oparta na naruszeniu tych przepisów jest oczywiście uzasadniona. Albo jest tak, że wykładnia danych przepisów jest prosta i w związku z tym, ich naruszenie jest oczywiste, albo tak, że wykładnia ta rodzi istotne zagadnienie prawne, wobec czego naruszenie przepisów nie może być oczywiste (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, niepubl. i z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, niepubl.). Lektura uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie pozwala na stwierdzenie, by

wykazywało ono kardynalne wady, w stopniu przemawiającym za realizacją przesłanki oczywistej zasadności skargi. Wbrew stanowisku skarżącego analiza motywów rozstrzygnięcia pozwala na ustalenie w oparciu, o jakie przesłanki faktyczne i prawne Sąd wydał zaskarżone orzeczenie, a podstawa skargi oparta na naruszeniu art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. mogłaby zostać w postępowaniu kasacyjnym uwzględniona tylko w wyjątkowych wypadkach. Wskazanie w motywach rozstrzygnięcia, iż dochodzone przez powoda utracone korzyści w kwocie 200.000 zł należy umniejszyć o 1/3, jest wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej, co jednoznacznie wynika, z analizy zaprezentowanych przez Sąd wyliczeń. Wnosić z nich należy, iż odszkodowanie zostało pomniejszone o 2/3 (do kwoty 66.700 zł), co było wynikiem przyjęcia, iż niemożność korzystania z ruchomych podestów, będąca podstawą naliczenia utraconych dochodów, pozostaje w związku przyczynowym ze szkodą jedynie przez okres jednego roku, a nie trzech lat, jak się tego domagał skarżący (art. 361 § 1 k.c.). Nie sposób również zgodzić się z tezą jakoby Sąd Apelacyjny przyjął, iż skarżący przyczynił się do powstania szkody w ¼ jedynie w oparciu o zasady doświadczenia życiowego, wbrew opinii biegłych Politechniki (...), skoro jednoznacznie temu przeczą wnioski tej opinii wskazujące, iż również nieprawidłowości w eksploatacji, za które odpowiada skarżący, przyczyniły się do awarii pomostu (k. 1935, 2030 - 2032, 2061). W konsekwencji zapoznanie się z argumentacją wniosku nie pozwala na stwierdzenie, by doszło do widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez głębszych analiz, kwalifikowanego naruszenia prawa, w wyniku, którego, zapadło orzeczenie oczywiście wadliwe.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 i 99 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst. jedn: Dz.U. z 2013 r., poz. 490, ze zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz.1804) oraz § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 461, z późn.zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1801).

aj